

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Samohýl group, a. s.**, IČO 25928996
sídlem Smetanova 1058, 512 51 Lomnice nad Popelkou
zastoupený advokátem JUDr. Miloslavem Noskem
sídlem Nádražní 24, 513 01 Semily

proti
žalovanému: **Česká obchodní inspekce – ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2019,
č. j. ČOI 162629/19/O100/3000/19/Krá/Št,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Inspektorát Jihomoravský a Zlínský České obchodní inspekce (dále jen „inspektorát“) rozhodnutím ze dne 14. 10. 2019, č. j. ČOI 127226/19/3000/R/N (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 24 odst. 7 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. 7. 2019 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) a uložil mu za něj pokutu ve výši 20 000 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 1. 7. 2019 v provozovně Zvěrokruh na adrese Wanklovo nám. 1437/4, 678 01 Blansko, nesprávně účtoval cenu u 1 druhu výrobku, který byl zakoupen do kontrolního nákupu (1 ks Hračka KONG softies s Catnipem byl označen cenou 95,90 Kč, účtován však byl za 137 Kč). Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019, č. j. ČOI 162629/19/O100/3000/19/Krá/Št (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl odvolání žalobce podané proti prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Nezpochybňuje, že ke skutku došlo, soustavně ale usiluje, aby k tomu nedocházelo. Hodnocení následků je nesprávné, neboť cenový rozdíl činil pouhých 41,10 Kč, jednalo se o jediný skutek a šlo o kontrolní nákup, který žádné následky u spotřebitele nemá. Oproti tomu v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 33/2010 šlo o 53 skutků, za které byla uložena pokuta 95 000 Kč. Došlo tedy k výraznému nepoměru mezi škodlivostí přestupku a výší pokuty. Ve srovnání s příkazem ze dne 30. 4. 2019 byla uložena pokuta téměř trojnásobná za věcně i hodnotově skoro totožný přestupek, ačkoliv proběhla řada kontrol bez shledání porušení předpisů. Žalovaný odkazuje na jiné příkazy, ale o jejich srovnatelnosti se žalobce nemůže přesvědčit. Inspektorát se zabývá závažností přestupku, avšak činí tak obecnými odkazy na ochranu spotřebitele a poctivost prodeje, aniž by si uvědomoval, že tyto požadavky jsou právě důvodem, proč existuje daný přestupek. Dopouští se tedy zákazu dvojího přičítání.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Pokuta je podle něj adekvátní jednání žalobce. Správní orgány zohlednily všechny relevantní skutečnosti a zákonná kritéria. Pokuta nevybočuje z rozhodovací praxe žalovaného. Zákaz dvojího přičítání nebyl porušen. Úvahy o významu zákonem chráněného zájmu jsou součástí hodnocení závažnosti přestupku.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Žalobce byl v posuzované věci sankcionován za shora specifikovaný přestupek dle § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se prodávající dopustil tím, že

nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3. Tato povinnost podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele zahrnuje mimo jiné i povinnost ceny správně účtovat.

6. Žalobce nezpochybňuje, že se skutku dopustil, zpochybňuje však závažnost následků tohoto skutku a výši uložené pokuty. Ačkoliv to žalobce přímo nenamítá, považuje soud za potřebné zdůraznit, že skutečnost, že rozdíl deklarované a účtované ceny činil „pouze“ 41,10 Kč, v žádném případě neznamená absenci společenské škodlivosti zjištěného jednání, tj. materiální stránky přestupku. Společenská škodlivost je dána již chybným informováním o ceně, resp. jejím chybným účtováním. Daný přestupek je totiž svou povahou ohrožovací, a jeho škodlivost je tudíž dána i tehdy, není-li v konečném důsledku poškozen žádný konkrétní spotřebitel. Konkrétní rozdíl mezi účtovanou a deklarovanou cenou sice může hrát roli při stanovení výše sankce, nemůže být však určující pro závěr o společenské škodlivosti jednání (analogicky lze poukázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2013, č. j. 7 As 88/2013-28, v němž byl posuzován delikt spočívající v opožděném vyřízení reklamace částky 10 Kč, za což byla telefonnímu operátorovi uložena pokuta ve výši 10 000 Kč; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
7. Pokud jde o výši sankce, musí soud v první řadě zdůraznit, že soudní přezkum je v této otázce do určité míry limitován. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, *„ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení uvážení soudcovské a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. [...] Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, publikované pod č. 2092/2010 Sb. NSS, www.nssoud.cz, nebo nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.), nebo sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 36/32 SbNU 345; 299/2004 Sb.); oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>]. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce. Přiměřenost by při posuzování zákonnosti uložené sankce měla význam jediné tehdy, pokud by se správní orgán dopustil některé výše popsané nezákonnosti, v jejímž důsledku by výše uložené sankce neobstála, a byla by takříkajíc nepřiměřená okolnostem projednávaného případu.“*
8. Při hodnocení přiměřenosti sankce musí být přitom v první řadě vzata v úvahu zákonná sazba pokuty. Za předmětný přestupek přitom mohla být podle § 24 odst. 14 písm. d)

zákonu o ochraně spotřebitele uložena pokuta až do výše 5 000 000 Kč. Nyní uložená pokuta ve výši 20 000 Kč tedy činí pouze 0,4% z horní hranice zákonné sazby. Již z tohoto pohledu lze pokutu jen stěží hodnotit jako zjevně nepřiměřenou (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS, a ze dne 14. 9. 2020, č. j. 5 As 204/2019-62). Je-li pokuta uložena při spodní hranici zákonné sazby, nelze ji považovat za nepřiměřenou vůči společenské škodlivosti daného přestupku. Takto nízká pokuta odpovídá obecně spíše nižší společenské škodlivosti, přičemž soudu nepřisluší nahrazovat správní uvážení správních orgánů v otázce, zda je u těchto méně závažných přestupků vhodnější uložit pokutu například ve výši 0,2%, 0,3%, 0,4%, 0,5% či 0,6% z horní hranice zákonné sazby. Z hlediska soudního přezkumu je podstatné, zda ve svých úvahách správní orgány zohlednily všechny okolnosti případu a zákonná hlediska a jejich úvahy jsou logicky koherentní a nevymykají se zdravému rozumu.

9. Žalovaný i inspektorát přitom výši sankce odůvodnili zcela transparentně a dostatečně podrobně. Žalobce nenamítá, že by nebylo zohledněno některé ze zákonných kritérií, spíše srovnává uloženou pokutu s jinými pokutami, aniž by však předesťel všechny rozhodné skutkové okolnosti v oněch srovnávaných případech. Některé okolnosti přitom záměrně pomíjí. Například skutečnost, že dříve byl za jiný přestupek žalobce pokutován částkou 7 000 Kč, rozhodně nemůže svědčit ve prospěch závěru, že i nyní měla být uložena pokuta v podobné výši. Recidiva je totiž naopak obecně přitěžující okolností, a právě opakované spáchání deliktu inspektorát také vyhodnotil jako přitěžující okolnost. Tato úvaha je přitom zcela správná.
10. Kromě toho platí, že každý případ je jedinečný a jednotlivé pokuty za různé případy nelze zjednodušeně srovnávat pouze podle účelově vybraných kritérií. Nelze například jednoduše shledat nepoměr mezi nyní uloženou pokutou a pokutou uloženou ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 33/2010, kde šlo o 53 skutků, za které byla uložena pokuta 95 000 Kč. Určení výše sankce není založeno na jednoduchém matematickém výpočtu, proto nelze přiměřenost pokuty hodnotit pohledem zjednodušeného srovnání dvou případů pouze porovnáním počtu spáchaných skutků a výši uložených pokut. Navíc je nutno zdůraznit, že ukládání pokut za více skutků se řídí zásadou absorpční. Nedochází ke sčítání několika pokut za jednotlivé skutky. Pokuta je uložena za nejprůšnější postižitelný skutek a ostatní skutky jsou „pouze“ považovány za přitěžující okolnost.
11. Jako adekvátní reakci na žalobcovo zjednodušené srovnání proto soud považuje srovnání ze strany inspektorátu s jinými případy v jeho rozhodovací praxi, kdy byla uložena pokuta srovnatelná. Byť se opět jedná o srovnání zjednodušené, jednoznačně vyvrací, že by snad při stanovování pokut existovala u inspektorátu ustálená praxe ukládání řádově nižších pokut za srovnatelná pochybení. Ony srovnávané případy jsou přitom pro inspektorát skutečností známou z úřední činnosti, proto nelze považovat za nezákonnost to, že samotná rozhodnutí ve srovnávaných případech nejsou součástí správního spisu. Pro účely obrany žalobce je plně dostačující, že tato rozhodnutí byla jednoznačně identifikována. Není totiž pravdou, že by srovnatelnost situací u jednotlivých odkazovaných rozhodnutí byla pro žalobce neověřitelná. Žalobce v této situaci mohl požádat o nahlédnutí do předmětných správních spisů, nebo se dožadovat poskytnutí informací v podobě daných rozhodnutí o přestupcích na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

12. Soud nepřisvědčil ani námitce porušení zákazu dvojího přičítání. Není totiž pravdou, že by inspektorát jako přítěžující okolnost vzal samotnou skutečnost, že žalobce spáchal přestupek. Hodnotil-li v rámci závažnosti jednání žalobce význam zákonem chráněných zájmů, jednal plně v souladu se zákonem. Podle § 37 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku. Podle § 38 písm. a) téhož zákona je pak povaha a závažnost přestupku dána mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen. Úvahy inspektorátu o povaze a závažnosti daného přestupku na straně 5 prvostupňového rozhodnutí těmito zákonnými požadavky plně odpovídají. Nedochází tím k dvojímu přičítání téže skutečnosti (z hlediska viny a zároveň z hlediska sankce). Z hlediska viny je totiž postačující již to, že žalobce naplnil skutkovou podstatu daného deliktu, tj. že byl narušen či ohrožen jakýkoliv ze zákonem chráněných zájmů, bez ohledu na závažnost tohoto narušení či ohrožení a význam zákonem chráněných zájmů. Z hlediska sankce pak správní orgán naopak hodnotí onu závažnost, tj. míru narušení či ohrožení zákonem chráněných zájmů a jejich význam.
13. Soud proto uzavírá, že pokuta byla žalobci uložena v souladu se zákonem a nikoliv v nepřiměřené výši.

IV. Shrnutí a náklady řízení

14. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. ledna 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu